

Ett ljus i mörkret

Det är något speciellt med atmosfären på en kyrkogård under allhelgonahelgen, det är i alla fall min upplevelse. Hälsningarna är diskretare och stämningen visserligen dämpad, men samtidigt fylld av en slags lågmäld energi. Sorlet och aktiviteten runt gravarna ger en känsla av liv mitt i sorgen. Vi är där med just vår personliga berättelse, vi känner inte varandra men vi är ändå där tillsammans. Var och en, som en del av en gränsöverskridande gemenskap där döden inte får sista ordet. Det är få offentliga platser som är så fulla av kärlek, som en kyrkogård i allhelgonatid.

Vissa gravar är nya. Stenen har inte kommit och både ljusen och blommorna är många. En svår förlust som är överöst med kärlek. Andra kommer för att minnas nära och kära som varit borta länge. En del har en grav, andra tänder ljus i minneslunden. Några är där med hela familjen och andra kommer ensamma. Oavsett är vi där tillsammans. Vi är alla en del av en tradition som säger att varje levtt människoliv har betydelse. En tradition som hävdar varje människas unika värde. Det blir en slags protesthandling mot dödens gräns. Den som varit viktig slutar inte med det, bara för att den inte längre finns i det här livet, för kärleken är starkare än döden.

Visst är det märkligt hur en enda liten ljuslåga kan lysa upp ett kompakt mörker. Och under allhelgonahelgen badar alla kyrkogårdar i ett hav av ljus. I mörkaste november möts vi för att sprida ljus. Vi tänder ett ljus för att hedra de som gått före, ett ljus in i vår personliga sorg. Och när vi gör det skapar vi en ljusare värld. För där, i skydd av varandra och allt ljus, omgivna av gravar och människoöden, blir det tydligt: Vi behöver varandra. Och det som görs av kärlek har en benägenhet att leva vidare.

Vilka möten med kärlek och omsorg bär du med dig i ditt hjärta? Har det funnits handlingar eller ord som du fortfarande minns? De där som värmer när tillvaron känns frusen. Oftast krävs det inte så mycket. Det lilla vi gör, om det görs av kärlek, kan få stor betydelse. Jag tror att många som varit i sorg, har erfarenhet av det. Den där hälsningen som vi fortfarande minns, den där känslan av omtanke som gjorde skillnad.

Och är det inte just det, som är meningen med våra liv? Att du och jag, med alla de begränsningar vi har, mitt i det liv som är vårt, ändå gör det lilla vi kan för att sprida ljus och kärlek i världen. Ett litet ljus lyser upp ett stort mörker och visar oss livets villkor. Ljus vinner över mörker och kärleken är starkare än döden. Och mitt i allt får vi vila i Gud, burna av den kärlek som bär i både liv och död.

Tidevarv komma, tidevarv försvinna
släkten följa släktens gång.
Aldrig förstummas tonen från himlen
i själens glada pilgrimssång
(v. 2 Härlig är jorden ps 297)

Unni Wiig Sandberg, präst och författare